

MES

TELYDĖS VILTIS, TIKĖJIMAS IR GERUMAS!

Kalėdos, Naujieji... Džiugus laukimas, šventinis šurmulyš. Perkame dovanas, puošiame namus. O kaip širdys? Ar jose dar lieka vietos šviesioms viltims, svajonėms, tikėjimui, artimo žodžių prasmei? O gal tik prarandame akimirkas, kurios jau niekad nepasikartos?

Gyvename praeinamybės pasaulyje. Viskas yra laikina ir galiausiai susidėvi. Laikas bėga greičiau už lietu, už tirpstančios sniegės skrydį į pilką gruodį. Ne sekundėmis bėga, ne minutėmis, ne valandomis – darbais, planais, siekiais. Susitikimais ir pasimatymais – suplanuotais ir atsitiktiniais, netikėtais ir labai lauktais. Buvimu čia ir dabar, noru būti ten rytoj. Ir žodžiais bėga. Nepamirškime, kokie jie yra svarbūs. Gerus dalinkime negalvodami, o blogus – pasverdami lyg gramą aukso, nes išskris ir nebegrįš atgal. Tegul mūsų sakomi žodžiai būna pačių šviesiausių spalvų ir atspalvių.

Rašyti, skaityti, bendrauti. Tikėti, mylėti, laukti sugrįžtant – per skaitytojų akis, širdis, per mūsų naujus sumanymus. Įsiklausyti į kitą žmogų – priimti jį ne kaip konkurentą, pavojų, bet kaip dovaną ir galimybę pripažinti jo kitoniškumą. Dabar daugiau kalbama nei klausomasi. Ne mažiau svarbu įsiklausyti į save, atpažįstant tuos poreikius, kurie slepiasi po storu įnorių, įpročių sluoksniu. Juk sakoma: tai, kas įauga į širdį, nepranyksta niekada.

Ko iš Kalėdų, Naujųjų laukia vaikai – ne paslaptis. O ko mes, suaugusieji? Aišku, sveikatos, meilės, darnos, artimųjų šilumos, sėkmingo darbo, aplinkinių jautrumo ir supratingumo. Tikėkime ir sulauksime. Juk tos šventės – stebuklų metas. Tik neužgesinkime vilties, tik nesuminkime gerumo...

Daiva Paulauskienė

Bibliotekininkų draugijos Radviliškio skyriaus valdybos narė

MŪSŲ INTERVIU

DARBŲ BUS NEMAŽAI IR SVARBIŲ

Naujųjų išvakarėse redakcija pateikė keletą klausimų Radviliškio viešosios bibliotekos direktorei ALDONAI JANUŠEVIČIENEI.

Baigiasi dar vieneri metai. Kokias tendencijas rajono bibliotekų veikloje įžvelgėte per tuos metus?

Džiaugiuosi išaugusiu bibliotekų prestižu. Jis įtikinamai liudija, kad bibliotekų veikla yra reikalinga ir jos lankytojų vertinama. Tai mums – patikima atrama tolesniems tikslams, siekiams, planams.

Buvo atlikta bibliotekų lankytojų apklausa ir prašyta įvertinti įvairių rajono institucijų darbą. Esame dėkingi projekto „Bibliotekos pažangai“ grupei, kuri mūsų rajone atliko tyrimą „Bibliotekų lankytojų nuomonė apie Radviliškio rajono savivaldybės, seniūnijų teikiamas paslaugas bei veiklos tobulinimo galimybes“. Smagu, kad net 85 procentai apklausos dalyvių tvirtina: bibliotekos gali padėti gyventojams bendraujant su valdžios atstovais, paskatinti aktyvesnę gyventojų bei vietos valdžios institucijų dialogą. Tai visų mūsų bibliotekininkų darbo rezultatas.

Už ką norėtumėte ir galėtumėte šiandien pagirti rajono bibliotekininkes ir už ką kolegiskai pabarti?

Norėčiau pagirti už aktyvumą bibliotekose, renginių sklaidą spaudoje (ne visas), už bendravimą su bendruomenėmis, kultūros darbuotojais, mokyklomis ir seniūnijomis. Neseniai Viešojoje bibliotekoje kartu su savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi surengta Tolerancijos dienos šventė (jau antrąjį kartą) akivaizdžiai įrodė, kad daug kur bendradarbiavimas tarp svarbiausių vietos institucijų darosi kaskart dalykiškesnis, supratingesnis ir veiksmingesnis. Tai gera ir sveikintina patirtis. Kritikuoti, bartis šventiniu laikotarpiu nesinori, pastabas, proble-

mas išsiskome, aptariame kasdienėje veikloje. Žinoma, tobulinti visur yra ką, tikiu, kad kitais metais to ir sieksime, kad būsimieji savo veikloje iniciatyvios, geranoriškos, aktyvios.

Kurlink mūsų bibliotekas vairuosite kitais metais?

Tvirtai žinau, kad darbų bus tikrai nemažai ir svarbių. Taip ir turėtume nusiteikti, peržengdami Naujųjų slenkstį. 2013 metais turėtų būti baigtos rekataloguoti filialų fonduose esančios knygos ir įdiegta LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemė. Tai leistų sutaupyti laiko aptarnaujant savo skaitytojus, nereikėtų pildyti formuliarių. 2013-ieji turėtų būti pagalbos filialams, gyvenandinant vieną ar kitą naują, metai.

Viešoji biblioteka šiemet atšventė savo 75-ąsias metines. Didesnę pusę to kelio jai vadovaujate Jūs. Kuo ryškiausiai, Jūsų akimis, per tą laiką pasikeitė biblioteka, bibliotekininkas, skaitytojas ir Jūs pati, kaip vadovė?

Per savo ilgametę veiklą įgijau patirties, žinių. Šiandieninė biblioteka yra informacinių technologijų įkaitė. Tradicines knygas keičia el. knygos, skaitytojus aptarnauja savitarnos aparatai ir t. t. Bibliotekininkai labai sėkmingai susitvarkė su šiomis naujovėmis.

Koks naujajam metui interviu be palinkėjimų. Taigi?

Naujais darbo metais linkiu dar daugiau skaitytojų, lankytojų, kūrybinio darbo, sveikatos ir gražių gyvenimo akimirkų.

„Mes“ redakcija

Mielieji,

Kalėdų žvaigždė lai pašeria supratimo, pagarbos ir meilės Jūsų namuose, sėkmės ir prasmės kasdieniniuose darbuose, išminties ir gerumo kiekviename gyvenimo žingsnyje...

Prasmingų ir džiugių ateinančių 2013 metų.

*Radviliškio viešosios bibliotekos kolektyvo vardu – direktorė
Aldona Januševičienė*

VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS JUBILIEJUS

Šiais metais sukako 75 metai, kai 1937-ųjų kovo 15 dieną įsteigta **RADVILIŠKIO VALSTYBINĖ VIEŠOJI BIBLIOTEKA**. Pradėjusi gražią sukaktį minėti pavasarį, jubiliejinėmis nuotaikomis ši biblioteka gyveno iki metų pabaigos.

Svarbiausios išklmės, skirtos jubiliejui, vyko spalio 22–26 dienomis. Būtent tada Viešojoje bibliotekoje kvietė šventinių renginių ciklas „Knygos namų šviesoje“.

Jis pradėtas tarptautinio projekto „Man patinka skaityti knygas ČIA...“ fotografijų parodos atidarymu. Fotokonkursas – Radviliškio viešosios bibliotekos projekto „Knygų šviesoje“ dalis, iš dalies finansuotas Kultūros rėmimo fondo.

Parodos atidarymo metu kalbėjo Radviliškio rajono savivaldybės vicemeras K. Augulis, vertinimo komisijos narys R. Petrikas, Viešosios bibliotekos direktorė A. Januševičienė. Pasveikinti svečiai iš užsienio, konkurso, šventės dalyviai, konkurso laimėtojams įteikti diplomai ir pažymėjimai. Savo minčių išsakė į renginį atvykę konkurso partneriai iš Gniezno (Lenkija) kultūros centro – tarptautinių ryšių koordinatorius J. Stachoviak ir direktoriaus asistentė K. Kozłowska. Renginio pabaigoje skambėjo muzikinė-poetinė kompozicija „Iš širdies į širdį“, kurią atliko skaitovas D. Peckus, bardai D. Leveckis ir R. Germanavičius.

Spalio 23-ąją bibliotekoje surengtas susitikimas su „Lietuvos ryto“ žurnaliste, rašytoja A. Urbonaite. Susirinkusieji galėjo susipažinti su paskutinio jos romano „Cukruota žuvis“ priešistorė, klausytis įdomaus autorės pasakojimo apie save ir savo kūrybą. Vakara pajavairino populiarios saksofonininko G. Brūzgos atliekamos melodijos.

Tomis dienomis bibliotekos Muzikavimo grupė „Sidabrinė mėnesiena“ šventė 10-ąsias savo gyvavimo metines bei naujos kompaktinės plokštelės „Tu lyg tas suvėlavęs pavasaris...“ pristatymą. Šventė vyko spalio 24-ąją. Jos vedėja – savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistė V. Virbickienė papasakojo apie šią grupę, skambėjo „Sidabrinės mėnesienos“ bei Akmenės kultūros namų

Jubiliejinio renginio svečias – V. Barauskas

liaudiškų romanų grupės „Akmenės vyrai“ nario A. Vaičiakausko atliekami romansai, išsakyta daug sveikinimų ir šiltų linkėjimų. Radviliškietėčiai gausiai rinkosi ir į spalio 25-ąją bibliotekoje vykusį susitikimą su kraštiečiu, poetu, dainų autoriumi V. Barausku. Vakare „Mano dainos – mano didžiausias turtas“ dalyvavo ir kompozitorius M. Novikas. Susitikimą vedė A. Jurgauskas. Ir žodžiu, ir vaizdo medžiaga, ir lyriniais posmais priminta kraštiečio vaikystė, vėlesni metai, kūryba. Apie visa tai vaizdžiai, įdomiai pasakojo, į klausimus atsakė ir pats poetas. Kompozitorius M. Novikas apibūdino kai kuriuos bendradarbiavimo su V. Barausku aspektus, atskleidė jų bendrų dainų sukūrimo istorijas. Radviliškio muzikos mokyklos vokalinis mokytojų ansamblys „OPUS 10“ atliko dainų V. Barausko žodžiais. Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktorė J. Margaitienė bei Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjo pavaduotoja I. Krinickaitė pasveikino poetą ir dainų autorių V. Barauską, padėjo už jo ryšius su gimtine. Spalio 26-ąją baigiamąjį ciklo „Knygos namų šviesoje“ renginį vedė V. Kochanskytė. Tąkart bibliotekos atstovės D. Paulauskienė, V. Marcinkienė, V. Mikalkėnienė, N. Pakštienė, R. Giedrienė ir L. Skačkauskaitė pristatė Viešosios bibliotekos naują knygą „Radviliškio bibliotekos kelias 1937–2011“. Jubiliejaus proga biblioteką pasveikino rajono savivaldybės meras D. Brazys ir administracijos direktorė J. Margaitienė, Radviliškio mašinų gamyklos direktorius J. Žėkas su žmona, buvusi bibliotekos darbuotoja O. Venclovienė, lopšelio-darželio „Eglutė“ atstovai, kiti. Bibliotekos šviesuolių titulai suteikti dviem jos bičiuliams ir didžiausiems pagalbinkams – Labdaros ir paramos fondo „Gyvenimo šviesa“ vadovui A. Jasudavičiui ir Psichikos sveikatos centro socialiniam darbuotojui V. Mikalauskui.

Nukelta į 4 psl.

Popietę su A. Urbonaite (kairėje) vedė V. Merkytė

PRAEITĮ PRISIMINUS

Netrumpą savo kelią yra nuėjusios daugelis rajono bibliotekų. Šiais metais kai kurioms laikas atskaičiavo gražias sukaktis. Pateikiame duomenų iš jų istorijos.

GRINKIŠKYJE biblioteka įsteigta 1937 m. kovo 15 d. Pirmuoju jos vedėju paskirtas mokytojas P. Radzevičius. Jau po metų ji turėjo 802 skaitytojus. Knygas siuntė Spaudos fondas. Karo metu biblioteka, kaip ir visas miestelis, buvo sugriauta. Prisimenama, kad knygos tada mėtėsi tiesiog gatvėje, o žmonės jas rinko. Praūžus karo audrai, dalį tų knygų grinkiškiečiai gražino bibliotekai, dar ir nuosavų padovanėjo. Viename kambarėlyje buvo įsteigta skaitykla. Nuo 1950 m. bibliotekoje dirbo V. Uganauskienė, vėliau – J. Jučas, J. A. Bagdonas. 1960 m. skaitė 600 skaitytojų ir ilgainiui jų vis daugėjo. Pavyzdžiui, 1968 m., dirbant S. Zajančauskienei, tas skaičius pasiekė 13680 vienetų, tada buvo suorganizuoti 6 masiniai renginiai, 18 knygų parodų. Biblioteka turėjo 2 kilnojamas bibliotekėles ir 18 knygnešių. Pradėta kaupti kraštotyros kartoteka, rašyti bibliotekos metraščius. Anksčiau pelnytas „Puikiai dirbančios bibliotekos“ vardas išliko ir 1985 m.

1984 m. bibliotekininke tapo V. Urbanavičienė, po ketverių metų – ir D. Dauknienė. 2004-aisiais miestelio biblioteka perkelta į Grinkiškio J. Poderio vidurinės mokyklos bibliotekos patalpas. Po metų jai suteikta „Metų bibliotekos-novatorės“ nominacija. Istorijos vingiuose keitėsi, bibliotekos patalpos, veiklos turinys, rodikliai, darbuotojai ir jų darbo pasiskirstymas, tačiau biblioteka visada išliko šviesos židiny.

PAKALNIŠKIŲ bibliotekos ištakomis laikomi 1950-ieji. Tada kaime

įkurtas klubas-skaitykla. Biblioteka įsteigta 1957 m. Pradinis knygų fondas buvo 6315 egzempliorių, skaitė 386 skaitytojai. Bibliotekai ūkio kontoros pastate buvo paskirtas vienas nedidelis kambarys.

Vedėja dirbo M. Čepaitė. Vėliau darbuotojai gana dažnai keitėsi: dirbo V. Locnytė-Venslovienė, O. Juknevičienė, O. Daunoraitė, V. Kriukaitė, V. Krivickaitė. 2000 m. įstaiga persikėlė į dabartines patalpas – buvusį vaikų lopšelių-darželį.

2001 m. bibliotekoje įkurta Žaisloteka. 2008-aisiais įsteigtas viešosios interneto prieigos taškas. Gauta naujų kompiuterių, kitos šiuolaikinės įrangos. Dabar internetu čia naudojasi 130 vartotojų. Organizuotose kompiuterinio raštingumo mokymuose per metus dalyvavo 24 gyventojai.

Biblioteka yra ne tik skaitymo ir bendravimo, renginių, knygos populiarinimo vieta, bet ir erdvė, kurioje garantuojama prieiga prie interneto, suteikiama galimybė tobulėti ir mokytis visą gyvenimą.

PALONUOSE biblioteka veikia nuo 1957 m. Ji buvo Palonų dvaro pastate, vėliau perkelta į gyvenvietės centrą, į Palonų kultūros namų antrąjį aukštą. Iš pradžių fonde buvo apie 300 knygų.

1982 m. kolūkio „Komunaras“ pirmininko Kazakevičiaus iniciatyva pastatytas 104 kv. m ploto namas kaimo bibliotekai. Ten biblioteka veikė iki 2011 m. rugsėjo mėn.

Nukelta į 5 psl.

VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS JUBILIEJUS

Atkelta iš 3 psl.

Vakarą vainikavo lietuviškų romanų ir lyrikos programa „Širdis pilna ugnies“, kurią atliko aktorė V. Kochanskytė, dainininkė G. Zeicaitė ir pianistė E. Zizaitė.

Visą jubiliejinių renginių ciklą gaubė jauki, šventiška aplinka (scenografijos, išskirtinio papuošimo autorė – V. Česienė), pakili gausiai dalyvavusių radviliškių nuotaika, dalyvių bendravimo šiluma ir neslepiamas džiaugsmas sava biblioteka.

JUBILIATĖ – APIE SAVO KELIĄ

Viešoji biblioteka savo jubiliejaus proga išleido naują knygą – „Radviliškio bibliotekos kelias 1937–2011“. Sudarytoja – šios bibliotekos Informacijos-kraštotyros skyriaus vedėja D. Paulauskienė. Leidinys iliustruotas, 224 psl., atspausdintas UAB „Šiaulių knygriškla-spaustuvė“ 300 egz. tiražu.

Leidinyje apžvelgiama Radviliškio bibliotekos kūrimasis ir raida įvairiais Lietuvos istorijos laikotarpiais. Atspindima veiklos kryptys, pasiekimai, čia dirbusių bibliotekininkų indėlis, pateikiama buvusių ir šandieninių darbuotojų, skaitytojų prisiminimų. Yra duomenų ir apie kaimo bibliotekų darbą, ten dirbusių bei dirbančių žmonių pastangas, darbo

rezultatus. Knygoje skaitytojas ras ir bibliotekos vadovų, jos bei filialų darbuotojų sąrašus, plačią šaltinių bei literatūros rodyklę, knygos turinio apžvalgos vertimą į anglų kalbą.

Sudarant leidinį, naudotasi Radviliškio viešosios bibliotekos archyvine, kraštotyrene medžiaga, metraščiais, aplankais ir kitais dokumentais, taip pat įvairiais spaudiniais bei Šiaulių apskrities archyvo fondais. Fotografijos – iš radviliškių bibliotekos Informacijos-kraštotyros skyriaus saugomo archyvo.

Leidybai panaudotos lėšos, kurias Radviliškio viešoji biblioteka pagal savo parengtą projektą gavo iš Radviliškio rajono savivaldybės administracijos.

Viešosios bibliotekos inform. ir nuotr.

PAS KOLEGES...

Viešosios bibliotekos metodinės veiklos 2012 metų plane buvo numatyta kelionė po filialus su kolegomis. Tokie išvyka jau organizuota 2004, 2008 metais. Todėl praėjus ketveriems metams vėl įdomu pasižvalgyti, kas pasikeitė, kas įdomaus ar reikšmingo įvyko bibliotekose. Pasirinkome vykti į Alksniupių, Raudondvario, Pakalniškių, Beinoravos, Sidabravo ir Šeduvos bibliotekas. Kartu pasikvietėme ir Šiaulių P. Višinskio bibliotekos Regioninio bibliotekų veiklos ir vadybos skyriaus vedėją Ekateriną Prakapenę. Išvyka po mūsų rajono kaimo bibliotekas jai labai patiko, pasak jos, daugelis filialų maloniai nustebino, sužavėjo, nes kiekvienas iš aplankytojų turėjo ką parodyti savito ir įdomaus. Alksniupių bibliotekininkė Almina Šereivienė įrodė, kad ne tik gerai atlieka bibliotekinį darbą, bet dar ir siuva lėles Alksniupių mokyklos vaikų lėlių teatrui, gražiai bendrauja su šios mokyklos kolektyvu. Viešnia iš Šiaulių bei ją lydinti Tyrulių, Šniūraičių, Aukštelkų bibliotekininkės su Viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja V. Marcinkiene ir šių eilučių autore apžiūrėjo modernias, šiuolaikinius reikalavimus atitinkančias Beinoravos kaimo, Šeduvos miesto bibliotekas. Sidabravo bibliotekininkė Nijolė Snockienė papasakojo apie darbą su vaikais, ten veikiančią „Smalsiukų klubą“ ir „Skudurinės Onutės svetainę“, apie glaudų ryšį bei bendrą veiklą su kaimo bendruomene, Sidabravo vidurine mokykla. Svetingai duris atvėrė ir Pakalniškių kaimo biblioteka. Nors kol kas ji neremontuota, bet čia yra net keturi kompiuteriai skaitytojams, todėl bibliotekoje visada daug vaikų, bežaidžiančių kompiuterinius žaidimus. Vyresnioji bibliotekininkė Ramutė Smailienė domisi bei renka kraštotyrinę medžiagą, čia dažnos dailės parodos. Raudondvario bibliotekoje jauku, didelė erdvė, patogiu organizuoti renginius. Vyksta tradiciniai „Poezijos pavasarėliai“, pirmokėlių palydos į mokyklą, kita. Su kita grupe bibliotekininkių vykome į Šniūraičių, Kutiškių, Palonų, Baisogalos bibliotekas. Įdomu buvo aplankyti Palonų biblioteką, kuri perkelta į naujas, renovuotas, kompiuterizuotas patalpas. Čia dirba nauja bibliotekininkė Regina Klimavičienė, anksčiau dirbusi Vadaktų

Išvykos į filialus dalyvės. Viešosios bibliotekos archyvo nuotr.

filiale. Ji pritano ir Palonuose, yra gerbiama kaimo žmonių, nes stengiasi juos suburti, organizuoja renginius, šventes. Visoms važiuosioms bene labiausiai patiko Baisogalos biblioteka, nes ji labai šviesi, moderni, prilygsta miesto bibliotekai. Labai jauki, taip pat naujose patalpose įsikūrusi Šniūraičių biblioteka, kurioje dirba Aušra Zaturskienė. Kutiškių bibliotekoje vyksta renovacija ir čia dirbanti Alma Čepaitienė nekantriai laukia remonto pabaigos, nes tuomet biblioteka dirbs gana gražioje patalpoje. Tokių išvykų nauda neabejotina. Bibliotekininkės pamato, kaip atrodo kitos bibliotekos, kaip dirba kolegos, kokie skirtumai, patikusią idėją sugrįžusios gali pritaikyti savo bibliotekoje.

Alma Miknienė,
Viešosios bibliotekos vyresnioji metodininkė

ŠIAULĖNŲ BIBLIOTEKAI PADEDA RĖMĖJAI

Dar 2011 metų pabaigoje Šiaulėnų biblioteka pateikė paraišką labdaros ir paramos fondui „Šiaulėnų ateičiai“ (fondo steigėjas – UAB „Litpirma“) dėl vaikiškų knygų bibliotekėlės atnaujinimo. Prieš pat Kalėdas gauta gera žinia apie projekto patvirtinimą. Tarpininkaujant Viešosios bibliotekos Komplektavimo skyriaus darbuotojoms buvo sudarytas sąrašas reikalingoms knygoms įsigyti. Šio projekto dėka Šiaulėnų miestelio biblioteka papildė beveik šimtu naujų knygų. Visos jos skirtos Šiaulėnų ateičiai – vaikams ir jaunimui. Fondo nariams atnešus naujaisias knygas vaikai neslėpė džiaugsmo ir

skubėjo apžiūrėti šias dovanas. Šiaulėnų miestelio skaitytojai, biblioteka dėkingi fondui „Šiaulėnų ateičiai“ už vaikų ir jaunimo skatinimą skaityti, domėtis naujausia literatūra. Palaikome glaudžius ryšius ir su vietos bendruomene, kuri yra pagrindinė bibliotekos pagalbininkė. Bendruomenės moterys padėjo atlikti smulkų bibliotekos remontą, visada noriai ir aktyviai dalyvauja organizuojamuose renginiuose. Šiomet, vasario mėnesį, bendruomenės moterys surengė karpinių parodą. Bibliotekos lankytojai galėjo pasigėrėti darbčių rankų sukurtois grožybės. Ir ateičiai turime nemažai bendrų sumanymų, idėjų.

Almutė Petrylienė,
Viešosios bibliotekos Šiaulėnų filialo vyresnioji bibliotekininkė

PRAEITĮ PRISIMINUS

Atkelta iš 4 psl.

Sutvarkius buvusias Palonų mokyklos patalpas (dabar Palonų daugiafunkcis centras), biblioteka perkelta į jas. Bibliotekoje yra dirbusios J. Kaminskaitė, M. Baukienė, V. Nakutienė, nuo 1974 iki 2009 m. – V. Kaupienė. Dabar šio filialo vyresnioji bibliotekininkė – R. Klimavičienė. Biblioteka aptarnauja Sirutiškių, Valatkonų ir Dišlių kaimų gyventojus. Mikrorajone yra apie 700 gyventojų. Fondą sudaro 8263 egzemplioriai spaudinių. Biblioteka yra moderni, aprūpinta naujausia įranga.

ŠIAULĖNŲ miestelio bibliotekos istorija prieš 75-erius metus prasidėjo nuo 1921 egz. leidinių ir 160 skaitytojų. Tiek turėta, dirbant pirmajai vedėjai Kontrimavičiūtei. Prieš karą ši biblioteka veikė tame pačiame name, kur

dabar krašto muziejus, vėliau – Šiaulėnų apylinkei priklausiusiame pastate, dabar ji įsikūrusi buvusioje kolūkio kontoroje. J. Grišaitė, D. Kivilaitė, Z. Reimekaitė-Jankauskienė, D. Vaicekuskaitė-Černiauskienė, I. Macijauskaitė, D. Kavaliauskaitė – tai darbuotojos, įvairiais laikotarpiais dirbusios bibliotekoje ir plėtojusios jos veiklą, populiariusius knyga. 1965 m. biblioteka turėjo sutelkusi 635 skaitytojus, išdavė jiems 5929 vienetus įvairių dokumentų. 1966-aisiais čia pradėjo dirbti Z. Sadauskaitė-Šilinskienė, kuri bibliotekai vadovavo net 45 m. Užmegztą ryšiai su kraštiečiu V. O. Virkau, gyvenančiu užsienyje, ne kartą iš jo sulaukta dovanų – knygų, finansinės paramos. Suorganizuota įvairių renginių. Perna sulaukta naujos darbuotojos – vyresniosios bibliotekininkės A. Petrylienės. Biblioteka praturtėjusi kompiuteriais, internetine įranga. Čia įsitvirtina naujos tradicijos, įvairėja darbo formos, plečiasi paslaugos.

Filialų darbuotojų pateikta inform.

TRUMPAI

BIBLIOTEKOSĖ ANTRAJĄ ŠIEMETĮ PUSMETĮ VYKO...

Aukštelkų bibliotekoje kvietė renginys „Graži tu, mano brangi tėvyne...“, skirtas Maironio 150-osioms metinėms. Jame apžvelgtas rašytojo gyvenimas, pademonstruotas dokumentinis filmas apie Maironį, paskaityta jo kūrybos, pasidalyta mintimis.

Kutiškių bibliotekoje suorganizuota literatūrinė popietė „Paminklai knygų herojams“, skirta Jonui Mačiuliui-Maironiui. Joje skambėjo šio poeto kūryba ir mintys apie ją, apie tautos saugomą šviesų savo dainiaus atminimą.

Pakalniškių kaimo bibliotekoje savo tapybos parodą surengė Sidabravo vidurinės ir Pakalniškių pagrindinės mokyklų mokytoja V. Penikienė. Autorė savo kūrybą žiūrovams pristatė jau ne pirmą kartą; bibliotekoje surengtas vaikų piešinių konkursas „Šiandien piešime pasaką“. Paskatinti geriausių darbėlių autoriai, pasidžiaugta visų dalyvių kūryba.

Pavartyčiuose pristatyta nauja kraštiečių, buvusios mokytojos B. Senulytės-Skipskienės knyga „Žvilgsnis nuo Bažnyčkalnio“. Renginyje autorė papasakojo apie save, kaip rinko medžiagą knygai. Susitikimo dalyviai išgirdo ir apie šios knygos leidybą, paskaityta ištraukų, išsakė vertinimų ir sveikinimų. Popietėje dalyvavo autorės giminaičiai, buvę mokiniai, kolegos, kaimo bendruomenės, Viešosios bibliotekos atstovai. Tai buvo antras šiemet naujos knygos pristatymas Pavartyčiuose: liepos mėnesį tenykštė bendruomenė sutiko Viešosios bibliotekos išleista kraštiečio Jono Martinaičio knygą „Auksinė vaikystė“;

šioje bibliotekoje vyko literatūriniai Maironio kūrybos skaitymai. Dalyvavo Pavartyčių mokyklos priešmokyklinės grupės vaikai kartu su mokytoja D. Noraitiene. Supažindinta su bibliotekoje veikusia literatūrine paroda „Maironis – tautos žadintojas“, paskaityta Maironio kūrybos.

Pociūnėlių bibliotekoje aptartos šiais metais labiausiai skaitytos knygos, apie jas padiskutuota su renginio dalyviais.

Sidabravo miestelio bibliotekoje kvietė pokalbių popietė „Ir prabėgo vasarėlė...“ Mažieji skaitytojai, dalyvaudami konkurse „Perskaičiau knygelę – išaugo lapelis“, daug skaitė ir per vasarą gerokai paauuginę skaitymo „medį“. Popietės metu ir suskaičiuota, kas daugiausia knygėlių perskaitytė. Kartu aptarti būsimi darbeliai.

Skėmių bibliotekoje (ir kai kuriose kitose) etnomuzikologė, Viešosios bibliotekos renginių organizatorė V. Merkytė pristatė edukacinę adventinę programą „Vidury lauko grūšalė stovi...“: pasakojo apie adventinio laikotarpio papročius bei tradicijas ir atliko džiūkiškų to meto dainų.

Šeduvos bibliotekoje surengta šventė, skirta jos 75 metų sukakčiai. Susirinkusiesiems primintas bibliotekos nueitas kelias, šiauriniai pokyčiai, naujovės. Pagerbti aktyviausi skaitytojai, lankytojai, pasidžiaugta rėmėjais. Sulaukta svečių, kolegų, vietos gyventojų sveikinimų.

Panašūs proginiai renginiai įvyko Šiaulėnų, Palonų, Pakalniškių filialuose.

Šniūraičių bibliotekoje surengta kūrybinė kalėdinių darbėlių valandėlė „Kalėdos nejučia ateis, tarsi stebuklas pažadėtas“.

Žemių bibliotekoje atidaryta viešoji interneto prieiga, kuri išplės gyventojams teikiamas paslaugas, padės jiems tvarkyti savo kasdienes reikalus, šviesis;

šioje bibliotekoje įvyko literatūrinė popietė „Kur bėga Šešupė...“, paskirta tautos dainiui Maironiui. Renginys suvadino vaikus. Jie supažindinti su poeto gyvenimu, kūryba.

Viešosios bibliotekos ir asociacijos „Viešieji interneto prieigos taškai“ atstovai rugpjūčio pradžioje Khašurio (Gruzija) bibliotekoje vedė mokymus. Tai – projekto „Ateik ir tu: moderni Khašurio vaikų biblioteka“ dalis;

biblioteka buvo pakvietusi radviliškėčius ir svečius prie miesto fontano į „Gyvą biblioteką“, kur vyko diskusijos, pokalbiai jiems aktualiomis temomis, dalyvaujant įvairių sferų atstovams. Šis dinamiškas ir novatoriškas metodas Radviliškyje išbandytas pirmą kartą;

bibliotekos darbuotojai dalyvavo eisenoje Radviliškio gatvėmis ir kituose šventės, skirtos miesto 445 metų sukakčiai, renginiuose;

bibliotekoje kvietė renginys „Genius Loci. Vietos dvasia – Radviliškio miesto dvasia“, skirtas Europos paveldo dienoms. Dalyviai supažindinti su šių tradiciškai rengiamų dienų idėja, su Radviliškio istorijos puslapiais ir perspektyvomis. Renginyje dalyvavo rajono savivaldybės atstovai, kultūros darbuotojai, kiti radviliškėčiai;

per antrąjį šių metų pusmetį Viešjoje bibliotekoje surengtos 7 meno parodos. Tarp jų – V. Vingelio ir A. Tamošiūno fotografijų „Radviliškis: senasis ir naujasis“, kraštiečio V. Žirgolio skulptūrų, savivaldybės Suaugusiųjų ir jaunimo neformaliojo ugdymo skyriaus Dailės studijos narių kūrybos darbų paroda „Sąskambiai“, respublikinio dailininkų plenero „Kurkime kartu“ sukurtų pastelės, akvarelės ir keramikos darbų, kitos;

Nukelta į 7 psl.

MALONIAI NUSTEBINĘ NAISIAI

Rugsėjo 28 d. Radviliškio rajono bibliotekininkai ir kultūros darbuotojai lankėsi Naisiuose. Ekskursija prasidėjo Šiaulių rajono literatūros muziejuje, poeto Zigmo Gaidamavičiaus-Gėlės (1894–1912) gimtajame name. Čia keliauninkai susipažino su muziejaus ekspozicija, sužinojo apie organizuojamas šventes, atminimo vakarus, kitus renginius. Po to radviliškiečiai pasuko į šalia esantį žirgyną, kuriame veisiami ir auginami Lietuvos žemaitukai. Ekskursija toliau tęsėsi po miestelį. Kultūros darbuotojus nustebino inkilų muziejus po atviru dangumi. Buvo įdomu išvysti inkilų įvairovę, daugiau sužinoti apie paukščius, jų perėjimo, elgesio ypatumus. Besidalijant įspūdžiais, keliauninkus pasveikino ūkininkas, politikas ir miestelio mecenatas Ramūnas Karbauskis, papasakojo jo globojamo serialo „Naisių vasara“ sukūrimo istoriją bei pristatė aktorių komandą, kuri padovanojo savo koncertą. Kelionė užbaigta pasivaikščiojimu po puikiai sutvarkytą Naisių miestelį. Grožėjomės baltų dievybių skulptūromis, daugiau sužinojome apie jas ir jų vaidmenį pagoniškoje Lietuvoje, pabuvome Alkos kalne, Saulės bei Ugnies aikštėse. Džiugu buvo matyti gražiai tvarkomas gyvenvietes, puoselėjamą kultūrą, vertybes. Ir gal nereikia stebėtis, kad viskas yra taip netoli mūsų...

Laura Bagučanskytė

BIBLIOTEKININKAMS DOVANOTA KELIONĖ

Lapkričio 23 d. Viešosios bibliotekos darbuotojai išsiruošė kelionėn į Vilnių. Ten jų laukė ekskursija į Valdovų rūmus. Išgirsta apie jų atkūrimą, jau padarytus ir likusius darbus, pamatyta, kokių radinių aptiko archeologai, kaip rengiamas rūmų vidus, kokios numatomos ekspozicijos. Kartu Taikomosios dailės muziejuje apžiūrėta paroda „Secesijos mada“ iš A. Vasiljevo kolekcijos. Išskirtinę tokios ekskursijos galimybę bibliotekininkams suteikė šios bibliotekos šviesuolis, kraštiečių, Lietuvos dailės muziejaus direktorius R. Budrys. Tą dieną radviliškiečiai pasivaikščiojo po rudeninę sostinę, aplankė Katedrą, kitas žymesnes vietas, o vakare Jaunimo teatre žiūrėjo W. Shakespeare pjesę „Jei taip, tai šitaip“. Ši įsimintina diena Viešosios bibliotekos kolektyvui – rajono savivaldybės dovana bibliotekos 75-erių metų sukakties proga.

Viešosios bibliotekos inform. ir nuotr.

BIBLIOTEKOSE ANTRAJŲ ŠIEMETŲ PUSMETŲ VYKO...

Atkelta iš 6 psl.

Viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose surengta kasmetinė Šiaurės šalių bibliotekų savaitė „Įvairialypė šiaurė“. Jos dienomis žvakių šviesoje skaitytos Šiaurės šalių literatūros kūrinių ištraukos, vyko teminiai pokalbiai, susitikimai;

bibliotekoje kartu su savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi antrą kartą surengta šventė, skirta Tarptautinei tolerancijos dienai. Į ją buvo pakviesti rajono seniūnai, kultūros ir bibliotekų darbuotojai. Seniūnijų komandos pabendravo, kūrybiškai pristatė, akcentuodamos vietos seniūnijų, kultūros įstaigų bei bibliotekų bendradarbiavimo svarbą ir pelnę įvairių nominacijų;

bibliotekoje vyko rajono kraštotyros konferencija „Rajono kraštotyryninkų indėlis į krašto istoriją“, skirta Muziejų metams. Apžvelgta muziejų veikla, kraštotyros būklė rajone, apdovanoti aktyviausi kraštotyryninkai, įvertinti jų darbai, kurie eksponuoti veikusioje parodoje;

bibliotekoje pagerbtas šiemetis kraštiečio rašytojo J. Marcinkevičiaus literatūrinės premijos laureatas A. Šlepikas. Rajono savivaldybės įsteigta premija jam paskirta ir įteikta už knygą „Mano vardas – Marytė“.

Radviliškios viešosios bibliotekos ir jos filialų inform. bei nuotr.

NAUJIEJI

Štai ir jie – nauji ir džiugūs –
Jau skambės skaidriausiais dūžiais,
Naktį baltą ir bemiegę
pasakai atvers duris...
Vėjas snieguoles šokdina,
Senis dovanas dalina,
Šypsenos pražydo laime
Degančioj žvaigždėm nakty...
Džiaugsmas netelpa krūtinėj,
Širdys skamba sutartinėm,
Draugiškai rankas ištiesę,
Sveikinam tave, svety!

Dalia Šalengienė,
Viešosios bibliotekos klubo „Jonvabalys“ narė

MŪSŲ KALBA

Metų pabaiga užlieja nuostabiausių švenčių šviesa: Kūčių, Kalėdų, Naujųjų sutikimo. Kūčių vakaro daugelis nebeįsivaizduojame be *kalėdaičio*. Būtent *kalėdaičio*, o ne „plotkelės“ ne „plotko“, kaip, deja, dar dažnai neteisingai pavartojame.

Turime patys įsiminti, kitiems priminti ir dar vieno žodžio, susijusio su tomis šventėmis, vartoseną. Tada mes valgome *kūčiukus* arba *prėskučius*, bet ne „šlizičius“, ne „slizičius“ ir ne „šlyžikus“. Kalbininkai teigia, kad trys pastarieji žodžiai yra atėję iš lenkų arba baltarusių kalbų ir mūsų bendrinėje kalboje yra nevertotini.

(pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos tinklalapio nuorodas)

MŪSŲ KALENDORIUS

2013 metų I pusmetis

SAUSIS

1 d.
80 m., kai (1933) Valatkonių k. gimė **Liucija Šulgaitė**, dailininkė keramikė.
 2 d.
85 m., kai (1928) Pociūnėlių k. gimė **Julija Gascevičiūtė-Zmirskienė**, teatro aktorė.
20 m., kai (1993) mirė **Karolis Mekas**, archeologas, etnografas, filosofijos mokslų daktaras. Gimė 1906 m. lapkričio 13 d. Aukštelkų k.
 3 d.
85 m., kai (1928) Ramoškiuose gimė **Anatolija Beržinskaitė**, istorikė.
 9 d.
130 m., kai (1883) mirė **Juozapas Silvestras Dovydaitis**, kunigas, prozininkas, publicistas, pedagogas. Gimė 1826 m. sausio 12 d. Mantvilėškių k.
 21 d.
75 m., kai (1938) gimė **Rūta Staliliūnaitė**, aktorė. Jos tėvai gyveno Pašušvio k. Mirė 2011 m. gegužės 9 d. Kaune.
70 m., kai (1943) Daukantų k. gimė **Genovaitė Juknevičienė**, choreografė.
25 m., kai (1988) mirė **Petras Motiekaitis**, inžinierius, aviamodeliuotojas, išradėjas, biologas. Gimė 1920 m. sausio 29 d. Maneitų k.
 25 d.
115 m., kai (1898) Pakalniškių k. gimė **Kazimieras Plungė**, pedagogas. Mirė 1965 m. balandžio 1 d., palaidotas Panevėžyje.
55 m., kai (1958) gimė **Vytautas Radžvilas**, filosofas, politologas, humanitarinių mokslų daktaras. Gyveno Karčemų k.
 28 d.
85 m., kai (1928) Papušynio k. gimė **Jonas Vitkus**, inžinierius technologas, docentas.
 29 d.
5 m., kai (2008) mirė **Algimantas Urba**, inžinierius, habilituotas technikos mokslų daktaras. Gimė 1936 m. rugsėjo 6 d. Kubiliūnų k.
 30 d.
80 m., kai (1933) Kretingoje gimė **Laima Burkšaitienė**, docentė, etnomuzikologė. Mokėsi Radviliškyje.

VASARIS

6 d.
20 m., kai (1993) mirė **Vladas Žeromskis**, agronomas, smuikininkas, poetas. Gimė 1906 m. rugsėjo 29 d. Valatkonių k.
 11 d.
70 m., kai (1943) Kačiūškių k. gimė **Julius Beinortas**, inžinierius, politikas, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras.
 15 d.
190 m., kai (1823) mirė **Laurynas Bortkevičius**, vienuolis dominikonas, religinių raštų rengėjas. Gimė 1756 m. rugpjūčio 10 d. Jankaičių k.
 26 d.
30 m., kai (1983) mirė **Stanislovas Grigaliūnas**, kunigas, Telšių kunigų seminarijos prokuratorius.

Gimė 1902 m. liepos 5 d. Dvarninkų k.
 27 d.

80 m., kai (1933) gimė **Kazys Bronius Strolys**, agrarinių mokslų daktaras. Dirbo Baisogaloje.

KOVAS

10 d.
85 m., kai (1928) mirė **Juozas Sasnauskas**, JAV lietuvių visuomenės veikėjas. Gimė 1895 m. balandžio 20 d. Gankių k.
 19 d.
115 m., kai (1898) Radviliškyje gimė ir 60 m., kai 1953 m. spalio 26 d. Čikagoje, JAV, mirė **Juozas Zubkus**, gydytojas, medicinos mokslų daktaras.
 20 d.
90 m., kai (1923) Žilionių k. gimė **Bronė Liniauskienė-Rimkevičiūtė**, pedagogė, poetė.
 25 d.
105 m., kai (1908) Sidabrave gimė **Algirdas Jakševičius**, režisierius, teatro aktorius, pedagogas. Mirė 1941 m. gegužės 30 d. Kaune.
 28 d.
90 m., kai (1923) Baisogaloje gimė **Alfredas Kulpa-Kulpavičius**, dailininkas, architektas, architektūros mokslų daktaras. Mirė 2007 m. gegužės 16 d. Druskininkuose.

BALANDIS

1 d.
55 m., kai (1958) mirė **Antanas Graurokas (Gravrogkas)**, prozininkas, publicistas. Gimė 1880 m. gegužės 18 d. Šeduvoje.
 3 d.
45 m., kai (1968) gimė **Ričardas Šileika**, fotografas, poetas. Gyveno ir dirbo Radviliškyje.
 4 d.
95 m., kai (1918) gimė **Stasys Gentvilas**, veterinarijos gydytojas, Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narys. Gyveno ir dirbo Baisogaloje. Mirė 2009 m. gruodžio 5 d. Baisogaloje.
 6 d.
115 m., kai (1898) Šeduvoje gimė **Antanas Tulys**, vaistininkas, dramaturgas, prozininkas. Mirė 1977 m. sausio 14 d. Saint Peterburge, JAV.
 18 d.

175 m., kai (1838) Nirtaičių k. gimė ir 100 m., kai 1913 m. ten pat mirė **Juozas Gedminis (Gedminas)**, tautodailininkas, skulptorius.

19 d.
 50 m., kai (1963) Šeduvoje gimė **Mindaugas Briedis**, istorikas, Vilniaus radviliškėnų bendrijos valdybos pirmininkas.

24 d.
35 m., kai (1978) mirė **Stanislovas Mastauskis**, zoologas entomologas, biologijos mokslų daktaras. Gimė 1890 m. birželio 14 d. Dauburaičių k.
 25 d.

75 m., kai (1938) Aukštuosiuose Levikainiuose gimė **Justinas Lazauskas**, publicistas.

GEGUŽĖ

10 d.

15 m., kai (1998) mirė **Vladas Vyšniūnas**, prozininkas, memuaristas. Gimė 1922 m. sausio 2 d. Radviliškyje.

11 d.

150 m., kai (1863) mirė **Leonas Daraškevičius**, mokslo populiarintojas. Gimė (apie 1840) Nemaniūnuose.

14 d.

80 m., kai (1933) Radviliškyje gimė **Kęstutis Sakalauskas**, geologas, geologijos-mineralogijos mokslų daktaras.

15 d.

115 m., kai (1898) Pagarduvių k. gimė **Janina Klevaitė-Bondžinskaitė**, JAV lietuvių visuomenės veikėja. Mirė 1965 m. gegužės 13 d.

19 d.

80 m., kai (1933) Šiaulėnuose gimė **Henrieta Vepštas (Vepštienė, Virkau)**, grafikė, keramikė, fotografe.

27 d.

60 m., kai (1953) Radviliškyje gimė **Audronė Kauspėdienė**, architektė.

BIRŽELIS

1 d.

70 m., kai (1943) Daužnagių k. gimė **Marija Sapragonienė-Urbonavičiūtė**, docentė, biomedicinos mokslų daktarė.

3 d.

90 m., kai (1923) Skamaičiuose gimė **Antanas Burkauskas**, teisininkas, teisės mokslų daktaras.

7 d.

105 m., kai (1908) Žibartų k. gimė **Boleslovas Plungė**, dailininkas, pedagogas. Mirė 1995 m. spalio 6 d.

15 d.

130 m., kai (1883) Šiaulėnuose gimė **Silvestras Remeika**, kunigas. Mirė 1939 m. gruodžio 9 d. Bruklina, JAV.

20 d.

95 m., kai (1918) Piepaluose gimė **Antanas Butkus**, agronomas, biochemikas, agronomijos mokslų daktaras. Mirė 1997 m. spalio 6 d. Vilniuje.

22 d.

140 m., kai (1873) gimė **Teofilus Matulionis**, arkivyskupas. Gyveno Šeduvoje. Mirė 1962 m. rugpjūčio 20 d. Šeduvoje.

26 d.

115 m., kai (1898) Pavartyčių k. gimė **Jonas Martinaitis**, tapytojas, grafikas, akvarelininkas, kariatūristas. Mirė 1947 m. lapkričio 29 d. Šeduvoje.

10 m., kai (2003) mirė **Roma Grinbergienė-Griņniūtė**, rankininkė, sporto žurnalistė. Gimė 1939 m. birželio 26 d. Kurklių k.

27 d.

70 m., kai (1943) Baisogaloje gimė **Aloyzas Každailis**, istorikas, muziejininkas, prozininkas.

28 d.

80 m., kai (1933) Baisogaloje gimė **Jonas Algimantas Juozaitis**, kūno kultūros dėstytojas, treneris, docentas.